

Hårlöshet hos utegående nötkreatur

Löss vanligt hos djur med hårlöshet
Tidig läkemedelsbehandling ger mindre hårlöshet
Vissa klarar sig utan läkemedelsbehandling

Bakgrund

För att säkerställa god djurvelfärd hos utegångsdjur finns Jordbruksverkets "Kontrollprogrammet för utegångsdjur utan ligghall, nötkreatur". Där utförs en förebyggande behandling mot lusangrepp för en intakt päls hela vintersäsongen.

Syfte med studien

Att öka kunskapen om vad som orsakar håravfall, och om det finns förebyggande rutiner som delvis skulle kunna ersätta en behandling med läkemedel (pågår).

Material och metoder

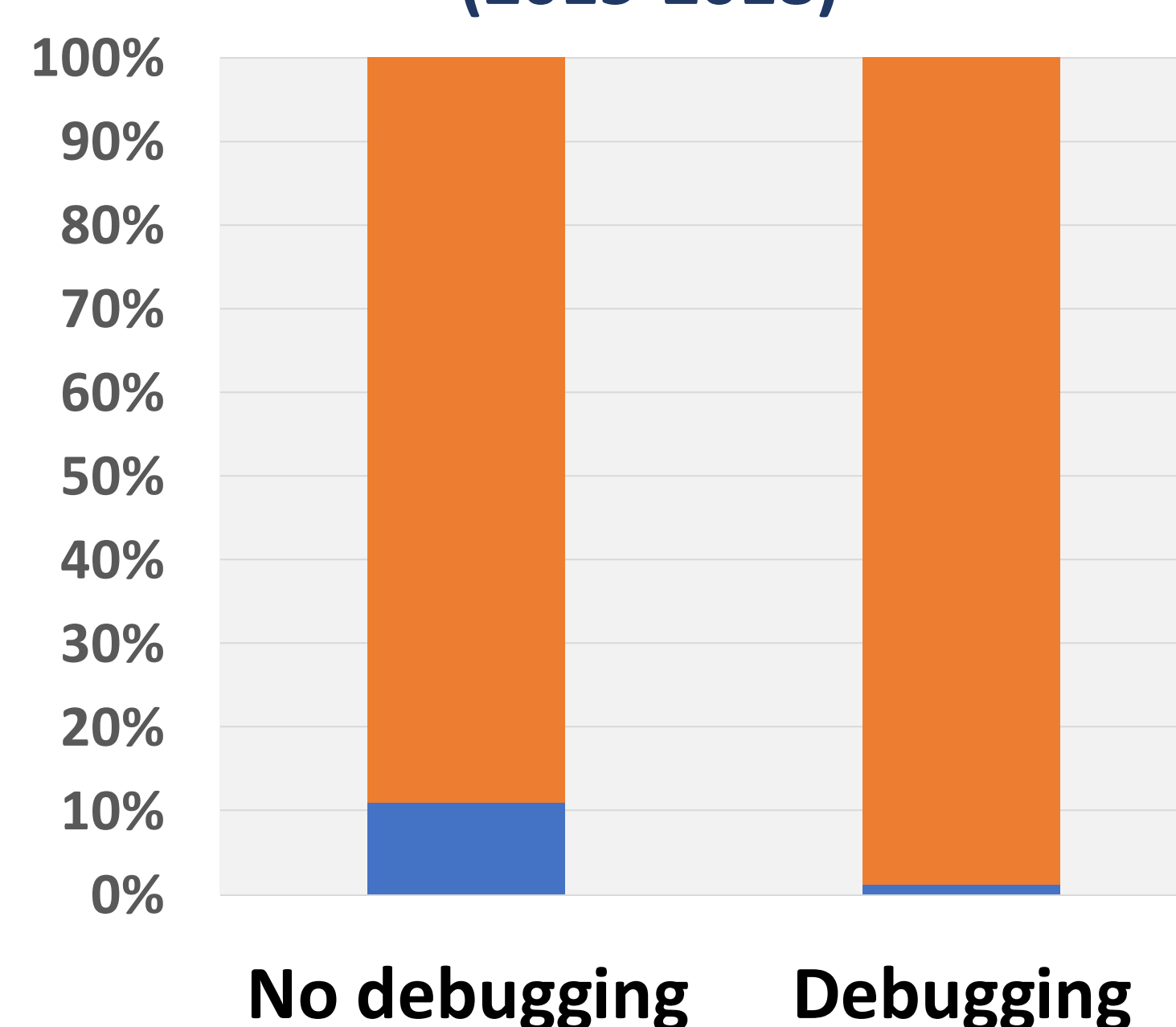
- 55 besättningar (144 grupper)
- Djurbedömningar för hårlöshet
- Enkät (30 djurägare)
- Historiska data från tidigare kontrollbesök
- Longitudinell studie (10 besättningar), besök i jan, feb och mars, hårlöshet har bedömts, skrap- och hårprover har tagits från djur med hårlösa fläckar
- I den longitudinella studien har undersökts om det går att välja ut grupper av djur som ej avlusas.

Resultat

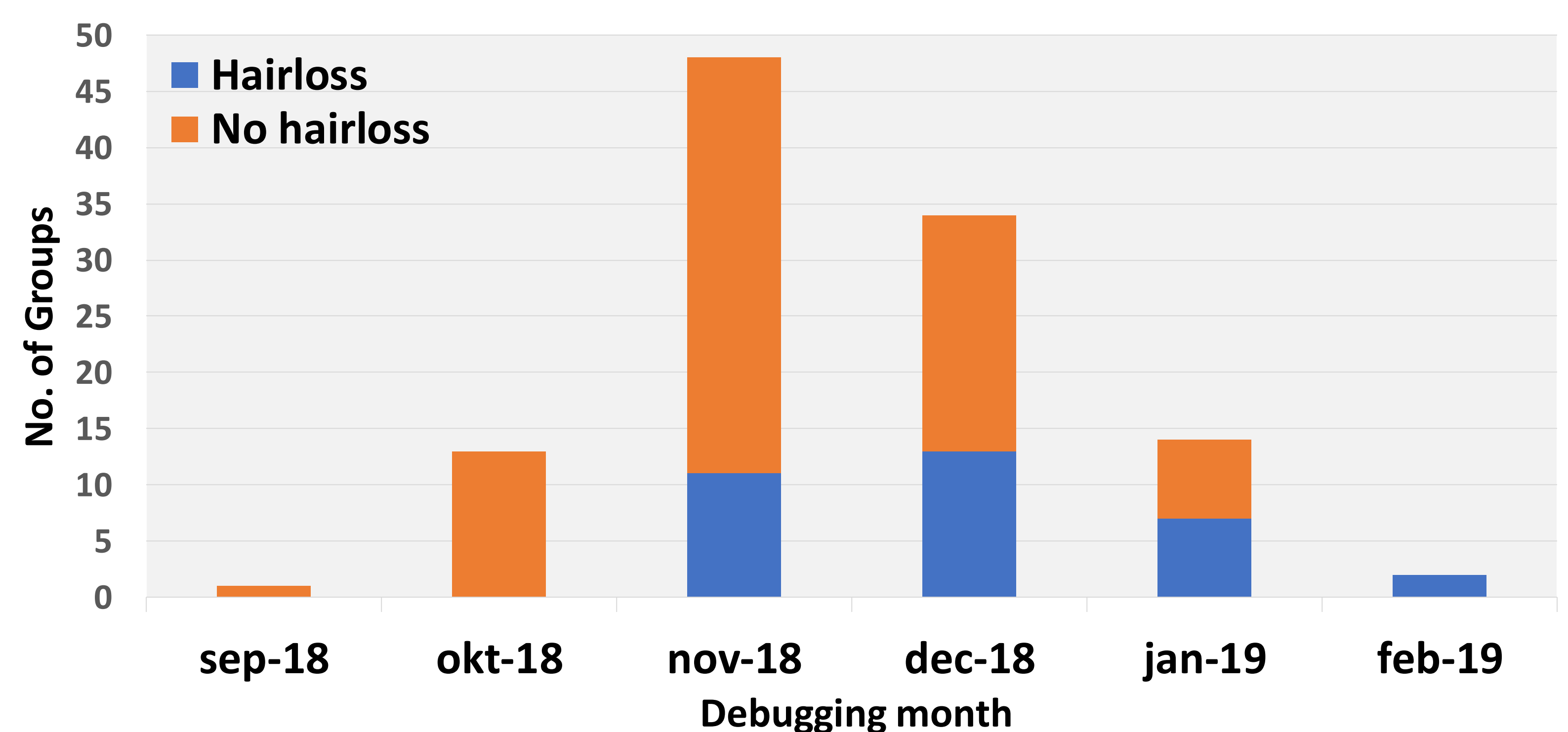
Löss och gnetter:
50 % av besättningarna
35 % av djuren
Påvisade släkter har varit
Haematopinus (vanligast)
Bovicola och *Linognathus*

% proportion of hair loss by debugging status in animal level (2015-2018)

I sammanställningen av historiska data kan ses att det har varit fler utegångsdjur med håravfall i ej avlusade grupper än i avlusade grupper. Det finns djur och djurgrupper som ej är avlusade och ändå inte har hårlösa fläckar. Det finns även djur med hårlösa fläckar trots behandling mot lusangrepp.

Tidig behandling med ektoparasitmedel ger lägre risk för hårlöshet.